

PTAKI

Parku Krajobrazowego "Dolina Baryczy"

BOGATKA

fot. P.Śnigucki

Pokarm: bezkręgowce – głównie owady (jaja, larwy, dorosłe) oraz nasiona i owoce.

Waga: 16 g – 21 g

Rozpiętość skrzydeł: 22 cm

Ilość jaj: 6 - 11 sztuk

Okres wysiadywania jaj: 13 – 14 dni

Najlepszy czas do obserwacji: zima, wczesna wiosna.

Ciekawostki:

Budują gniazda w nietypowych (dla innych ptaków) miejscach: rozdzielnie elektryczne, urządzenia na placach zabaw, metalowe słupki ogrodzeń, skrzynki na listy.

Wiele bogatek przenosi się na zimę z lasów do miast. Przylatują też do Polski ze wschodu.

Samce bogatki tym mocniej nadymają pierś prezentując szerszy czarny pas na piersi im więcej mają testosteronu. Informują w ten sposób inne samce o swojej przewadze, dzięki czemu nie dochodzi do zaciekłych walk.

W gniazdach bogatek możemy odnaleźć wiele pasożytów odżywiających się krwią tych ptaków: pcheł, roztoczy i muchówek – wpleszczy. Można ograniczyć ich ilość wierząc otwory wentylacyjne w dnie budek – poprawi to stan zdrowotny gniazdujących tam ptaków.

Zimą bogatki potrafią wydziobywać tłuszcz z hibernujących nietoperzy.

Dofinansowano ze środków
Wojewódzkiego Funduszu
Ochrony Środowiska i
Gospodarki Wodnej we
Wrocławiu

Dolnośląski Zespół
Parków Krajobrazowych,
ul. Puszczykowska 10,
50-559 Wrocław
www.dzpk.pl
Wrocław 2016

fot. P.Śnigucki

fot. P.Sendecki

budka dla bogatki

Bogatka (*Parus major*)

Great tit (titmouse), Mesange charbonniere, Kohlmeise

Jest największą z europejskich sikor i najczęściej zauważaną – chętnie odwiedza

fot. P.Śnigucki

przydomowe karmniki. Ma charakterystyczną, żółto ubarwioną pierś przeciętą pionowym czarnym pasem i czarną głową oraz białymi policzkami. Samiec i samica są podobnej wielkości oraz ubarwienia. Ogon oraz skrzydła ma czarno-szare, z poprzeczną białą pręgą na lotkach. Dziób jest barwy czarnej, silny, doskonały do rozłupywania nasion i podważania kory drzew. Nogi ma stosunkowo długie i silne, barwy szaroniebieskiej. Sprawie wspina się po gałęziach drzew poszukując owadów. Aby zdobyć pokarm nie waha się lądować też na ziemi. Charakterystyczne nawoływanie samców brzmi „cycy-be, cycy-be, cycy-be”. Mogą też wydawać inne głosy,

przypominające nawet część śpiewu zięby. Dobieranie partnerów ma miejsce w marcu. Lęgną się od końca kwietnia do początku lipca. Gniazda budują o średnicy około 5-6 cm, w naturze zakładają je w dziupli – uważnie wybierając odpowiedniej wielkości otwory - zbyt duży zagraża atakiem drapieżników i wykradaniem jaj. Często korzystają też ze skrzynek lęgowych lub lokują je w dziwnych miejscach (patrz ciekawostki). Budują je z luźno układanego zielonego mchu, czasem

fot. P.Śnigucki

z dodatkiem suchych części traw. Wewnątrz wykładają dobrze przeplecionymi materiałami: puchem, piórami, sierścią, włosiem, wełną. Jaja mają kształt eliptyczny, z ostrym węższym końcem, o białych skorupkach, zazwyczaj z drobnymi plamkami barwy fioletowej, jasnoczerwonej. Jaja samica składa w odstępach jednodniowych i tylko ona je wysiaduje. Młode bogatki opuszczają gniazdo po około 19 dniach i ukrywają się w listowiu koron drzew. Karmione są przez oboje rodziców pokarmem zwierzęcym - bogatym w białko – przez kilkanaście dni.

Sporo bogatek wyprowadza drugi lęg w czerwcu, ale wtedy składają mniej jaj – czasem tylko 6. Samice chętniej wybierają starszych partnerów, dzięki czemu mają lepszy sukces lęgowy – przeżywalność piskląt jest większa, gdyż doświadczony samiec sprawniej dostarcza pokarm. W naszym kraju jest liczny ptakiem lęgowym, licznie przelatującym i zimującym. W Dolinie Baryczy jesienią tworzy spore stada zapadające na noclegi w trzcinowiska.

fot. P.Śnigucki

fot. L. Matacz

gniazdo bogatki